

Verslag van de wijkenbijeenkomst, georganiseerd door BurenvánLageWeide.nl op 1 december 2011 in het SEB-gebouw, Wattlaan 10 in Elinkwijk, Zuilen

Verslag: Ron van Alflen, Dieuwertje ... , Soley Omarsdottir
Gespreksleider: Jan Sakko, voorzitter BvLW

Aanleiding

Jan Sakko heet iedereen welkom. Groepen omwonenden uit Zuilen, Op Buuren, Maarssenbroek, Lage Weide en Terwijde hebben de informatieavonden bezocht van het bedrijf Energie U (gefaciliteerd door de Gemeente Utrecht.) Velen zijn verrast door het plan om 8-14 windturbines op industrieterrein Lage Weide te plaatsen. Velen gingen ook met meer vragen naar huis dan tijdens deze informatiebijeenkomsten beantwoord konden worden. Een groep bezorgde omwonenden besloot zich te verenigen in het platform Burenvánlageweide.nl (verder: *Buren* of *BvLW*.) Het platform heeft 2500 flyers verspreid, waarin bewoners worden opgeroepen kritisch te kijken naar wat dit plan inhoudt en wat de consequenties zijn voor hun leefomgeving. De flyers waren een eerste promotieronde en ongetwijfeld onvoldoende om alle belanghebbenden te bereiken. Duidelijk is dat honderden, zo niet duizenden bewoners en ondernemers, niet of nauwelijks op de hoogte zijn van wat Energie-U (met steun van de Gemeente Utrecht) op Lage Weide wil realiseren. Dit ondanks claims dat de bewoners zo goed mogelijk bij de plannen moeten worden betrokken. Op 22 november 2011 hebben de Buren tijdens de Raadsinformatieavond op het stadhuis een document ingediend met voorlopige zienswijzen en vragen aan de politiek ([Klik hier voor dit document](#)).

Deze acties werden opgepikt door de lokale pers. Ook op de website *Burenvánlageweide.nl* kwam een stroom reacties binnen. Ongeveer 450 bewoners, pakweg het dubbele van het aantal leden van Energie-U, betuigden binnen drie weken hun steun aan de zienswijzen van de BvLW. Daarop besloten de Buren een brede bijeenkomst voor omwonenden te organiseren. Een deskundige is uitgenodigd om inzicht te geven in het fenomeen windenergie en windturbines. Een aantal willekeurig gekozen raadsleden is uitgenodigd om inzicht te geven in hoe politieke besluiten rondom dit plan tot stand zijn gekomen, en om de planprocedure te schetsen. Naar verluid zal de procedure in het voorjaar van 2012 van start gaan. Jan Sakko heeft vooraf Mevrouw Saskia Kluit van Energie-U geïnterviewd. Tijdens de bijeenkomst geeft hij haar antwoorden op tien vragen.

Doel

De bijeenkomst is bedoeld om meer achtergrondinformatie te verstrekken aan de omwonenden. Er zal geen (partij)politiek debat worden gevoerd, daar zal BvLW in de toekomst aandacht aan besteden. Het uur na de pauze is gereserveerd voor bewoners om met BvLW te brainstormen over hoe zij op de plannen willen reageren en hoe vervolgstappen kunnen worden gepland.

Statement

De Buren van Lage Weide zijn VOOR het onderzoeken en promoten van alternatieve c.q. duurzame vormen van energie. Zij kunnen zich nauwelijks voorstellen dat burgers daar in 2011 nog tegen zijn. Ook juichen zij toe dat de Gemeente Utrecht stappen zet om aan klimaatdoelstellingen te voldoen. De vraag is echter of dit met de voorgenomen plannen voor windturbines op LW overtuigend gaat lukken. Volgens de voorlopige gegevens van Energie U zullen de gesubsidieerde windturbines vooral voordelen hebben voor een relatief kleine groep belanghebbenden, terwijl er gegronde twijfel bestaat of de turbines a) in Utrecht rendabel kunnen draaien en b) het conventionele energieverbruik van de stad wezenlijk zullen beïnvloeden, dan wel terugdringen. Daarentegen zullen turbines zeker nadelige effecten hebben voor de omliggende wijken (b.v. zichtvervuiling, geluidsbelasting, vastgoedwaardedaling, barrièrewerking, en mogelijk andere nadelen.) De hamvraag is of alle nadelen, indien ze zorgvuldig en volledig worden onderzocht en gewogen, de subsidiesom ter waarde van €50-90 miljoen rechtvaardigen. Het gaat hierbij namelijk om belastinggeld dat via het Ministerie van ELI wordt herverdeeld. BvLW zullen erop blijven aandringen dat bewoners vanaf de

idee-fase in dergelijke grootschalige plannen worden geconsulteerd. Dat is niet gebeurd. Ook andere vormen van duurzame energieopwekking en distributie moeten objectiever en vollediger worden onderzocht. De resultaten moeten vroegtijdig met de bewoners worden gedeeld.

De voorzitter stelt de agenda na enkele opmerkingen vast.

1. Interview met Mvr. Saskia Kluit, voorzitter van Energie-U

Mevrouw Saskia Kluit is met tien vragen geïnterviewd over de inhoud van de plannen. Jan Sakko leest haar antwoorden voor. Een door Energie-U gecontroleerd verslag staat elders op de site.

2. Presentatie van Dhr. Dr. Fred Jansen van Nationaal Kritisch Platform Windenergie

Fred Jansen vertegenwoordigt de NKPW, een vrijwilligersorganisatie die zich sterk maakt om feiten over windenergie en windturbines juist en volledig weer te geven en te promoten onder de bevolking. Jansen stelt belang in wind- en zonne-energie, en vrijwel elke vorm van duurzame brandstof en besparing. Hij benadrukt dat het de aanwezigen vrij staat een eigen oordeel te vellen over de gepresenteerde informatie. Hij begint met een overzicht van de resultaten van windturbines over de afgelopen 6-10 jaar. Daaruit blijkt dat het behaalde rendement van deze machines een stuk lager ligt dan over het algemeen wordt verondersteld, nl. minder dan 25%. Hij zet vraagtekens bij de huidige praktijk (op het land) om windenergie op te wekken, gezien de hoge publieke kosten die nodig zijn en de CO₂-uitstoot van kolencentrales die parallel (moeten) blijven draaien. Daarbij is het aandeel windenergie in de beschikbare voorraad energie voor Nederland minder dan 0.4%. Nederland is niet van windenergie afhankelijk (geworden.) Feitelijk exporteert ons land energie naar het buitenland. In de afgelopen 10 jaar is door ervaringen in den lande en internationaal duidelijk geworden dat de lasten voor omwonenden groter zijn dan werd aangenomen. Dit blijkt onder meer uit klachten over geluid en vastgoedwaardedaling. Jansen staft de bewering met bronnen en referenties naar gerechtelijke uitspraken. De overheid heeft geluidsnormen vergroot om de geluidsbelasting van windturbines (in bevolkt gebied) te kunnen toestaan. Jansen's volledige presentatie staat op de site ([Klik hier voor de presentatie](#) en [klik hier voor de begeleidende tekst](#)).

3. Raadsleden Utrecht

Aanwezig zijn de heren Van Schie (VVD), Kleuver (D66) en Beerlage (PvdA). De gespreksleider stelt een aantal vragen, die zij om de beurt beantwoorden. Een impressie:

a) *Welke fractie heeft het initiatief genomen om windturbines te bouwen? (antwoorden mede afkomstig uit aantekeningen raadslid Groen Links)*

- In 2007 is een motie aangenomen van o.m. de Christen Unie, gesteund door D66, GL, PvdA en CDA. Daarin werd opgeroepen de mogelijkheden van windenergie te onderzoeken.
- Op 7 december 2010 besluit het college windenergie te kiezen als één van de middelen voor verduurzaming van de energievoorziening van de stad. Ook wordt besloten initiatiefnemers hierin te faciliteren. Men ziet in Rijnenburg en Lage Weide kansrijke gebieden.
- Uit de bespreking op 8 februari 2011 in de raadscommissie blijkt, naar aanleiding van het haalbaarheidsonderzoek van Bosch & van Rijn (2010), dat men Lage Weide nog steeds als kansrijke locatie ziet. Technisch en ruimtelijk is er potentieel voor 8 tot 13 windturbines van 3 MegaWatt, elk met een ashoogte van 100 meter.
- Het opstellen van het Programma van Eisen (PvE) zal gelijk oplopen met de planuitwerking door de initiatiefnemer. De gemeente faciliteert één initiatiefnemer die, al dan niet in samenwerking met andere marktpartijen, een plan uitwerkt. Ter onderbouwing van het PvE is een milieueffectrapportage noodzakelijk.
- In voorjaar 2011 wordt een motie aangenomen, waarin de raad het college opdraagt naar meer locaties (o.a. Rijnenburg) te kijken dan Lage Weide. En om daar de mogelijkheden marktpartijen erbij te betrekken in mee te nemen.

- In de brief van 27 september 2011 aan de raadscommissie maakt het college de keuze bekend voor de initiatiefnemer van het plan windturbines op Lage Weide te plaatsen. Van de drie oorspronkelijke initiatiefnemers heeft alleen Energie U een plan uitgewerkt. De tweede initiatiefnemer heeft zich aangesloten bij Energie U. De derde initiatiefnemer heeft geen plan ingediend.
  - Raadsleden zeggen dat de planvorming nog in het 'kiemstadium' is. Voorstanders zoals Groen Links willen heel graag, maar er is nog niets definitief besloten. De aanwezigen constateren dat de Gemeente niet plannen gaat verkennen, en o.m. een projectleider aanstelt, als men ook overweegt die af te voeren.
- b) *Wat is de formulering van het raadsvoorstel, hoe breed wordt dat gesteund en met welke intentie?*
- De precieze formulering is de PvdA onbekend. Dhr Beerlage (PvdA) stelt zich een zogenaamde *quickscan* voor. Als je windturbines wilt plaatsen, wat is bij een vergelijking van locaties dan de beste uitkomst? Zo kwam men op 5 plekken uit, waar nu 2 locaties van over zijn gebleven, nl. Lage weide en Rijnenburg. Over andere locaties, zijn ideeën, maar die bleken minder kansrijk. Er blijven vragen bestaan, aangezien wat tot de locatiekeuze geleid heeft, niet bekend is.
  - Er is door de raad onder meer over het veranderende zicht op Utrecht gesproken. Sommige partijen zijn bezorgd over de visuele impact. Andere partijen kiezen mede voor windturbines om het aanzicht van de stad te karakteriseren.
- c) *Is de vraag om meerdere alternatieve energiebronnen te onderzoeken aan de orde geweest en hoe?*
- Het plaatsen van windturbines is volgens de raadsleden het eerste particuliere initiatief. De Gemeente heeft Energie-U gekozen om de voorstellen uit te werken. Energie-U wil windturbines binnen de stadsgrenzen plaatsen. Er wordt wel gepraat over andere duurzame alternatieven, maar er is geen voorstel bekend dat windturbines zou kunnen vervangen.
  - De VVD is beslist geen voorstander van het plan. Tijdens de discussie blijkt, naar aanleiding van verduidelijkende vragen, een deel van de details ook de raadsleden onbekend.
  - Raadsleden zeggen andere alternatieven voor duurzame energie te willen bekijken. Onderzoek naar energiebesparing is actueel. Men noemt het voorbeeld dat vaker kansrijk is gebleken, n.l. betere isolatie van woningen. Deze optie zal waarschijnlijk niet in aanmerking komen voor de subsidie van het Ministerie van ELI.
  - De overlast van geluid en stank in Zuilen is bij de raadsleden bekend. Op de vraag hoe daar mee om te gaan is nog geen definitief antwoord. Energie-U zal in de nodige rapporten hier aandacht aan moeten besteden, met o.a. een overzicht van alle milieu-effecten.
- d) *Hoe zien de fracties de ruimtelijke toekomst van Noordwest?*
- Vanuit het perspectief Ruimtelijke Ordening zijn er nog geen inspraakmomenten geweest. LW zal voorlopig een industrieterrein blijven. LW verdwijnt niet uit de stad, de economische waarde is belangrijk en een industriehaven in de stad is waardevol voor de werkgelegenheid. Bedrijven hoeven niet te voldoen aan zicht- en hoogbouwvisie, hoewel de schoorstenen een hoogtelimiet kennen. Daar zouden windturbines ms ook voor in aanmerking komen. De raadsleden zullen dit aan het college voorleggen.
- e) *Kan het plan nog van tafel?*
- Vanuit de politiek is er nog geen actie om het af te voeren. Raadsleden stellen zich voor dat de aanvraag voor een bouwvergunning eventueel kan gaan duren. De bewoners uit de Schoutenstraat vragen wat er gebeurt als er geen bewoner voor het plan is. Hierop

antwoorden raadsleden dat als de draagkracht niet breed genoeg is, als een meerderheid van de bewoners tegen het plan is, het weinig kans maakt.

Reacties van het publiek

- Vraag is van welke windgegevens Energie-U uitgaat en of dit een accuraat beeld geeft. Wie de windkaart van Nederland bekijkt, ziet dat de windluwte rond Utrecht groot is. Voor Lage Weide kan die zonodig nog groter zijn. Direct daaraan gekoppeld zijn de aannames voor de productiecapaciteit die op Lage Weide gehaald kan worden (*vraag wordt onvoldoende beantwoord.*)
- Is het voor de raadsleden een acceptabel idee om eerst alle voor- en nadelen van het investeringsplan te onderzoeken, vóór de MER wordt uitgevoerd? Daarbij wordt dan het financiële rendement uitgerekend. Met behulp van een Maatschappelijke Kosten Baten Analyse kan een zuivere en onafhankelijke inschatting worden gemaakt van alle (economische en sociale) kosten en baten voor de samenleving. De raadsleden van de coalitiepartijen reageren lauwtjes. De PvdA-vertegenwoordiger zegt dat de planuitwerking door moet kunnen gaan. De voor- en nadelen komen ook in de MER aan bod. Die bewering wordt door de aanwezigen betwijfeld en genuanceerd. De MKBA is een wezenlijk ander instrument dan de MER. Hij beoordeelt de effectiviteit, de efficiency en de legitimiteit van overheidsingrijpen m.b.t. een investeringsvoorstel. Genoemde criteria zijn vanwege rijkssubsidieaanpak aan de orde. De VVD is sowieso tegen bedrijfssteun met overheidsgeld. D66 staat niet onwelwillend tegenover het idee van een onafhankelijk onderzoek. De maatschappij moet tot zuivere en afgewogen besluiten komen, waarbij bewoners over zaken kunnen meedenken en meepraten.
- Met welke intentie staat de gemeente hier, vragen meerdere aanwezigen. Het lijkt er veel op of er een principebesluit genomen is, en dat omwonenden nog over enkele details mogen meepraten. Ook de insteek van het haalbaarheidsonderzoek bevestigt dat. Bewoners hebben hier nauwelijks een stem in gehad. Het idee bestaat dat de bewoners tegen de belanghebbenden van Energie U mogen ageren. Dat komt vreemd over. De raadsleden erkennen dat het plan niet goed is gecommuniceerd. Kleuver (D66) benadrukt dat de tegenstem van deze bijeenkomst belangrijk is bij de beoordeling van de plannen. Men zal erop letten dat Energie-U onderzoek blijft doen naar alle aspecten van overlast. Ook zal men een hoger participatieniveau aan het college adviseren
- Het nieuwe bestemmingsplan voor Lage Weide is bijna klaar. Vooralsnog staan er geen windturbines in getekend. De raadsleden zeggen dat aan de participatie van omwonenden belang wordt gehecht.
- Er zijn aanwijzingen dat de WOZ-waarde van nieuwe dure woningen in Zuilen/Op Buuren zal dalen. Als er claims bij de gemeente worden ingediend, wat gaat de gemeente hierin betekenen? Wordt de claim doorgeschoven naar Energie-U? Kunnen bewoners nu al in aanmerking komen voor planschade? Sommige raadsleden willen dit het liefste voor zijn. Voor alle besluiten en onderzoeken die lopen is planschade nog niet aan de orde.
- Bestaat er een 'leefbaarheidspotje' voor BvLW of subsidie om zich te organiseren? Er is geld voor duurzaamheid. Als BvLW alternatieven aandraagt, dan kunnen ze zeker in aanmerking komen voor steun, bv voor fact finding-onderzoek. Hierop dagen de aanwezigen Energie U uit tot Fact Finding!

Raadsleden bevestigen meerdere malen dat er niet blind wordt doorgewalst om windturbines op LW neer te zetten.

4. Opmerkingen voor de pauze

Het is fantastisch dat we een website www.burenavanlageweide.nl hebben. Maar iedereen die bezorgd is om de gevolgen van dit voorliggende plan moet zich ook registreren!

Er wordt een donatie gevraagd om de kosten die o.m. gemaakt zijn voor promotiemateriaal, zaalhuur en de uitgenodigde spreker te drukken. Er wordt €325 opgehaald, waarmee de kosten net niet worden verevend door inkomsten. De fractieleden worden bedankt voor hun aanwezigheid.

PAUZE

5. Wie zijn Buren van Lage Weide (BvLW)

De Buren zijn bij elkaar gekomen doordat bewoners van de Amsterdamsestraatweg (ASW) in 2010 bij de wethouder de verkeersveiligheid, sporthal en andere zaken aan de orde hebben gesteld. Actie en maatregelen lieten lang op zich wachten. In het najaar van 2011 werd de follow up overschaduwd door folders van Energie U en de Gemeente over windturbines op LW. Na een informatieavond in november 2011 ontstond er contact met bewoners van Elinkwijk, Op Buuren, Maarssenbroek, Lage Weide en Terwijde. Er werd een eerste vergadering belegd om de reactie op deze plannen te bespreken. Het platform BvLW was een feit. De website was een week daarna in de lucht.

6. Platform voor wijken en buurten, vertegenwoordigers, structuur

BvLW is geen vereniging. Voorlopig is het platform een stichting in oprichting, met een kerngroep van omwonenden die actief zijn in werkgroepen. Deze groep fungeert als bestuur en wordt aangestuurd door de voorzitter. De werkgroepen maken plannen, verzinnen acties, et cetera. Deze worden, voor zover relevant, in bestuursverband doorgesproken. Er zijn portefeuilles die aandacht en werk vereisen. Te denken valt aan fractiebezoeken afleggen, communicatie/pr, overleg met de Industrievereniging van LW, onderzoek naar alternatieve bronnen van duurzame energie, financiële en economische haalbaarheid van windturbines. Extra handjes, knappe koppen om de omwonenden met gevoel voor sympathie te helpen (in hun vrije tijd) zijn welkom.

De aanwezigen op buurtavonden worden beschouwd als de Algemene Vergadering van sympathisanten. Daaruit worden buurtvertegenwoordigers gekozen. Om het bereik van BvLW te vergroten worden mensen uit Elinkwijk, Zuilen, Oud Zuilen, Op Buuren, Lage Weide, Schepenbuurt, Terwijde uitgenodigd zich als buurtvertegenwoordiger beschikbaar te stellen. Die oproep geldt nog steeds, vooral voor Terwijde en de Schepenbuurt.

7. Communicatie

Woordvoering geschiedt voorlopig door ten minste de voorzitter, die per gelegenheid wordt bijgestaan door vertegenwoordigers uit de omliggende buurten. Interviews / contact met de pers gaarne doorspreken met de voorzitter (t.b.v. eenheid van boodschap.) Voorzitter streeft ernaar dit, waar relevant, te delegeren.

(Einde)